

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej

Gwida għall-Istati Membri dwar Awditjar tal-Kontijiet

DIKJARAZZJONI TA' ČAĦDA TA' RESPONSABILTÀ: Dan huwa dokument imħejji mis-servizzi tal-Kummissjoni. Fuq il-bażi tal-ligi applikabbli tal-UE, huwa jipprovdi gwida teknika lil kollegi u korpi oħra involuti fil-monitoraġġ, il-kontroll jew l-implimentazzjoni tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (minbarra l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR)) dwar kif għandhom jiġu interpretati u applikati r-regoli tal-UE f'dan il-qasam. L-għan ta' dan id-dokument hu li jipprovdi l-ispjegazzjonijiet u l-interpretazzjonijiet tas-servizzi tal-Kummissjoni tar-regoli msemmija sabiex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni tal-programmi u biex tithegġeġ/jithegġu prattika(i) tajba. Din in-nota ta' gwida hi bla preġudizzju għall-interpretazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali jew tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni

Werrej

1.	SFOND.....	4
1.1.	Referenzi regolatorji.....	4
1.2.	L-ghan tal-gwida	4
2.	L-AWDITJAR TAL-KONTIJET MILL-AWTORITÀ TAL-AWDITJAR	4
3.	L-UŻU TAR-RIŻULTATI TAL-AWDITJAR TAS-SISTEMI GHALL-AWDITJAR TAL-KONTIJET	6
4.	UŻU TAR-RIŻULTATI TAL-AWDITJAR TAL-OPERAZZJONIJIET GHALL-AWDITJAR TA' KONTIJET.....	8
5.	VERIFIKI ADDIZZJONALI FUQ L-ABBOZZ FINALI FIL-KONTIJET ĊERTIFIKATI.....	9
6.	OPINJONI TAL-AWDITJAR DWAR IL-KONTIJET.....	10

LISTA TA' AKRONIMI U ABBREVJAZZJONIJIET

AA	Awtorità tal-Awditjar
CA	Awtorità taċ-Ċertifikazzjoni
CDR	Ir-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 480/2014 tat-3.3.2014 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ¹
CPR	Ir-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17.12.2013) ²
CIR	Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 1011/2014 tal-22.9.2014
FEMS	Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd
FSIE	L-FSIE jikkorrispondu mal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej kollha. Din il-gwida tapplika għall-Fondi kollha hlief għall-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR)
ETC	Ir-Regolament dwar il-Kooperazzjoni Territorjali Ewropea - (Ir-Regolament (UE) Nru 1299/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17.12.2013)
IB	Korp Intermedjarju
MA	Awtorità ta' Ġestjoni
MCS	Sistema ta' Ġestjoni u Kontroll
YEI	Inizjattiva favur l-Impjieg taż-Żgħażaġh

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.ENG

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

1. SFOND

1.1. Referenzi regolatorji

Regolament	Artikoli
Reg. (UE) Nru 1303/2013 Ir-Regolament dwar id- Dispożizzjonijiet Komuni (minn hawn 'il quddiem is-CPR)	Artikolu 137 – Thejjija, eżami u aċċettazzjoni tal-kontijiet
Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 480/2014	Artikolu 29 - Awditjar tal-kontijiet
Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 1011/2014	Artikolu 7 – Mudell għall-kontijiet Anness VII

1.2. L-ghan tal-gwida

L-ghan ta' din in-nota huwa li tinghata gwida Prattika lill-Istati Membri, b'mod partikolari l-awtoritajiet tal-awditjar, dwar ir-responsabbiltajiet tagħhom fir-rigward tal-awditjar tal-kontijiet f'konformità mal-Artikolu 137(1) tar-Regolament (UE) 1303/2013 u l-Artikolu 29 tal-Att Delegat (UE) 480/2014. Din in-nota ta' gwida tispjega kif l-awtoritajiet tal-awditjar jistgħu jużaw ix-xogħol ta' verifika eżistenti biex jixxejjen kemm jista' jkun l-isforz addizzjonali tagħhom b'relazżjoni mal-awditjar tal-kontijiet.

In-nota ta' gwida tiddekrivi x-xogħol ta' verifika li għandu jitwettaq mill-awtoritajiet tal-awditjar biex jappoġġjaw l-opinjoni ta' awditjar tagħhom dwar il-kompletezza, l-eżattezza u l-veraċità tal-kontijiet

2. L-AWDITJAR TAL-KONTIJET MILL-AWTORITÀ TAL-AWDITJAR

L-awditjar tal-kontijiet imsemmija fl-Artikolu 137(1) tar-Regolament (UE) 1303/2013 għandu jitwettaq mill-awtorità tal-awditjar fir-rigward ta' kull sena fiskali u skont l-istrategija ta' verifika.

Il-verifika tal-kontijiet flimkien ma' proċeduri oħra tal-awditjar għandhom jipprovdu assigurazzjoni raġonevoli dwar il-verità, il-kompletezza, l-eżattezza u l-veraċità tal-ammonti ddikjarati fil-kontijiet, li għalihom l-AA għandha timplimenta approċċ u metodologija tal-awditjar adegwata.

Din l-istrategija tal-verifika għandha tikkunsidra r-rizultati tax-xogħol tal-verifika eżistenti, jiġifieri tar-rizultati tal-awditi tas-sistema mwettqa, b'mod partikolari dawk li jirrigwardaw lill-AC, u r-rizultati tal-verifiki tal-operazzjonijiet. Barra minn hekk, din għandha tinkludi verifiki addizzjonali fuq il-kontijiet finali li jippermettu lill-AA (Awtorità tal-Awditjar) tipprovdi opinjoni li tistabbilixxi jekk il-kontijiet jagħtux stampa vera u ġusta.

Sabiex tipprovdi opinjoni tal-awditjar dwar il-kontijiet, l-AA għandha twestaq verifiki addizzjonali finali fuq il-kontijiet iċċertifikati (ta' abbozz) ipprovduti mill-AC. Dawn il-verifiki jipprovaw jikkonfermaw li l-elementi kollha meħtieġa mill-Artikolu 137 tas-CPR huma inklużi b'mod korrett fil-kontijiet u appoġġjati mir-rekords fiskali miżmuma mill-awtoritajiet (jew korpi) rilevanti u l-benefiċjarji. Abbażi tal-kontijiet provvizorji pprovduti lilha mill-AC, l-AA tivverifika li:

(a) L-ammont totali ta' nfiq eliġibbli ddikjarat skont l-Artikolu 137(1)(a) tas-CPR jirrikonċilja man-nefqa (u l-kontribuzzjoni pubblika korrispondenti) inklużi fl-applikazzjoni finali għal hlas sottomessa lill-Kummissjoni għas-sena fiskali rilevanti. Jekk ikun hemm differenzi, l-AA għandha tivvaluta l-adegwatezza tal-ispjegazzjonijiet mogħtija fil-kontijiet (ara l-Appendiċi 8 tal-Anness VII tas-CIR dwar ir-rikonċiljazzjoni tal-infiq);

(b) L-ammonti rtirati u rkuprati matul is-sena fiskali, l-ammonti li jridu jiġu rkuprati fl-aħħar tas-sena fiskali, l-irkupri mwettqa skont l-Artikolu 71 tas-CPR, u l-ammonti irrekuperabbli pprezentati fil-kontijiet jikkorrispondu mal-ammonti mdaħħla fis-sistemi kontabilistiċi tas-CA u huma bbażati fuq deċiżjonijiet magħmula mill-MA jew is-CA responsabbli;

(c) L-infiq ġie eskluż mill-kontijiet skont l-Artikolu 137(2) tas-CPR, fejn applikabbli, minhabba evalwazzjoni kontinwa tal-legalità u r-regolarità. L-AA tivverifika wkoll, possibbilment abbażi ta' kampjun, li l-korrezzjonijiet meħtieġa l-oħrajn kollha li rriżultaw minn verifiki tal-ġestjoni jew awditi, ġew riflessi għustament fil-kontijiet għas-sena fiskali kkonċernata;

(d) L-ammonti tal-kontribuzzjonijiet tal-programm imħallsa għal strumenti finanzjarji u avvanzi tal-Għajjnuna mill-Istat imħallsa lill-benefiċjarji huma appoġġjati mill-informazzjoni disponibbli b'mod partikolari mill-MA.

L-AA għandha tivverifika li l-abbozzi tal-kontijiet thejjew skont il-mudelli stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 1011/1024. F'dan il-kuntest, l-AA għandha tivverifika li jkun hemm żvelar fl-appendiċijiet rilevanti tal-korrezzjonijiet finanzjarji bħala riżultat tal-awditjar tal-operazzjonijiet skont l-Artikolu 127 (1) tas-CPR.

Dawn l-awditi u kontrolli għandhom ikunu kkunsidrati meta l-konkluzjonijiet tagħhom huma disponibbli fid-data tal-firma tal-opinjoni tal-awditjar:

- Awditi tas-sistemi
- Awditi tal-operazzjonijiet
- Awditi mwettqa mill-Kummissjoni
- L-awditjar imwettaq mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u s-segwitu mwettaq mill-Kummissjoni
- Verifiki mwettqa minn awtoritajiet oħra tal-programm (verifiki amministrattivi, verifiki fuq il-post, verifiki mwettqa mill-awtoritajiet ta' ċertifikazzjoni).
- Oħrajn jawditjaw u jikkontrollaw ir-riżultati li għalihom l-AAs għandhom aċċess.

L-AA għandha tqiegħed fis-seħħ proċeduri effettivi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet u tal-miżuri korrettivi li jirriżultaw mill-awditi tal-kontijiet.

Skont l-Artikolu 139(2) tas-CPR, il-Kummissjoni se tibbaża l-analiżi tagħha tal-kontijiet fuq l-opinjoni pprovduta mill-AA u li, għalhekk, se tipprovidi, fil-kapitolu korrispondenti tal-ACR³ informazzjoni dettaljata tal-ħidma ta' awditjar imwettqa u r-rizultati miksuba minn dawn l-awditi tal-kontijiet.

3. L-UŻU TAR-RIŻULTATI TAL-AWDITJAR TAS-SISTEMI GHALL-AWDITJAR TAL-KONTIJET

L-Artikolu 29(4) tas-CDR jistabbilixxi li l-awditjar tas-sistema għandu jinkludi verifika tal-affidabbiltà tas-sistema kontabilistika tal-awtorità taċ-ċertifikazzjoni u, fuq bażi ta' kampjun, tal-eżattezza tan-nefqa tal-ammonti rtirati u l-ammonti rkuprati rreġistrati fis-sistema kontabilistika tal-CA.

Permezz tas-sistema ta' verifika tal-CA, l-AA tikseb aċċertament raġonevoli li l-proċeduri li ġejjin qed jiġu implimentati b'mod sodisfaċenti⁴: li jiġu rrapportati u ssorveljati l-irregolaritajiet; li jitqiesu l-ammonti li għandhom jiġu rtirati jew irkuprati u li għandhom jitnaqqsu minn talbiet għal pagament matul is-sena fiskali; u ikun hemm segwitu għall-irkupri pendenti u l-ammonti irrekuperabbli. L-awditjar tas-sistema għandu jkopri wkoll l-affidabbiltà tas-sistema tal-IT implimentata mis-CA biex tmexxi s-sistema fiskali tagħha, u tqis l-standards tal-IT aċċettati internazzjonalment⁵.

L-awditjar tas-sistemi diġà jista' jibda kmieni matul is-sena fiskali. Awditjar komprensiv tas-sistema tal-CA (u tal-korpi intermedjarji tagħha meta rilevanti) huwa mistenni li jitwettaq sa mill-ewwel sena tal-implimentazzjoni tal-programm, wara l-ħatra tal-MA u tas-CA sabiex tittejjja l-opinjoni annwali tal-kontijiet. Il-konkluzjonijiet tal-ħidma ta' verifika mwettqa minn korp tal-awditjar indipendenti (IAB) b'konformità mal-Artikolu 124 tas-CPR jistgħu jiġu meqjusa biex jiġi deċiż sa fejn għandu jasal l-ewwel awditjar tas-sistema tas-CA. F'kull każ, minhabba li x-xogħol ta' awditjar tal-IAB ikopri biss it-tweġiq ta' kriterji tal-valutazzjoni tal-ħatra, l-AA għandha tagħmel awditjar tal-funzjonament effettiv tas-sistemi tas-CA.

Fis-snin ta' wara, l-AA għandha twettaq xogħol ta' awditjar ta' segwitu (jiġifieri awditi tas-sistema jew reviżjoni ta' elementi speċifiċi tal-funzjonament tas-CA), b'enfasi fuq l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet maħruġa f'rapporti preċedenti ta' awditi tas-sistema u dwar ir-rekwiżiti prinċipali tas-CA li ġew ivvalutati bħala kategorija 3 jew 4. Madankollu, awditjar shiħ tas-sistema għandu jitqies meta s-CA tkun bidlet b'mod sinifikanti l-proċeduri jew il-persunal tagħha. Jistgħu jiġu ppjanati aktar awditi tas-sistema matul il-

³ Ara n-nota ta' Gwida dwar Rapport ta' Kontroll Annwali u l-Opinjoni ta' Awditjar (EGESIF_15-0002-02 09/10/2015)

⁴ Is-suppożizzjoni hi li d-disinn/il-mod kif isiru dawn il-proċeduri diġà gie vverifikat matul l-istadju tal-ħatra.

⁵ Minbarra l-qafas COBIT (Objettivi ta' Kontroll għall-Infurmazzjoni u Teknoloġija relatata), l-istandards aċċettati internazzjonalment għas-sigurtà tal-infurmazzjoni jinkludu u mhumiex limitati għall-istandard ISO/IEC 27001 ("Teknoloġija tal-infurmazzjoni - Tekniki tas-sigurtà - Sistemi ta' ġestjoni tas-sigurtà tal-infurmazzjoni - Rekwiżiti") u l-istandard ISO/IEC 27002 ("Teknoloġija tal-infurmazzjoni - Tekniki tas-sigurtà - Kodiċi tal-prattika għall-kontrolli tas-sigurtà tal-infurmazzjoni"), maħruġa mill-ġdid l-aħħar fl-2013. L-AA tista' tikkunsidra wkoll kwalunkwe standard nazzjonali relatat.

perjodu ta' programmazzjoni sabiex jikkonfermaw li l-konkluzjonijiet tal-verifika ta' qabel għadhom validi.

Meta twettaq awditjar tas-sistema tas-CA, l-AA se tagħti attenzjoni speċjali lill-valutazzjoni ta' rekwiżit prinċipali 13 dwar "Proċeduri xierqa għat-tfassil u ċ-ċertifikazzjoni tal-kompletezza, l-akkuratezza u l-veraċità tal-kontijiet"⁶. Fil-prattika, dan ifisser li l-awditjar tas-sistema li tikkonċerna s-sistema fiskali għandha tal-anqas tinkludi l-verifika ta' jekk il-proċeduri tal-CA (inklużi kontrolli inkorporati fis-sistema tal-IT) effettivament jiżguraw li l-ammont totali ta' nefqa eligibbli mdaħħla fis-sistema fiskali jirrikonċilja man-nefqa (inkluż il-kontribuzzjoni pubblika korrispondenti) inkluża fl-applikazzjonijiet ta' hlas interim ipprezentati lill-Kummissjoni għas-sena fiskali rilevanti, inqas korrezzjonijiet finanzjarji rilevanti u/jew aġġustamenti oħra li jkunu saru mis-CA għan-nefqa involuta.

L-Anness ta' din in-Nota ta' Gwida jipprovdi eżempju ta' lista ta' testijiet tal-kontroll tal-proċeduri tas-CA li għandhom jitwettqu mill-AA fir-rigward tal-kontijiet⁷.

Xi wħud minn dawn it-testijiet jistgħu jiġu kkombinati mal-ħidma ta' awditjar imwettqa permezz ta' awditi ta' operazzjonijiet biex jinkiseb grad suffiċjenti ta' assigurazzjoni biex tiġi evitata d-duplikazzjoni.

Barra minn hekk, fil-kuntest tal-awditi tas-sistema, l-AA għandha tivverifika l-eżistenza u l-implimentazzjoni korretta ta' proċeduri li jiżguraw li:

- l-abbozz tal-kontijiet huma pprezentati mis-CA fiż-żmien dovut lill-AA għall-fini ta' ħruġ tal-opinjoni tal-awditjar;
- in-nefqa tkun għet eskluża mill-kontijiet skont l-Artikolu 137(2) CPR, fejn applikabbli, u li l-korrezzjonijiet meħtieġa kollha jkunu riflessi fil-kontijiet għas-sena fiskali kkonċernata, kif stabbilit bl-Artikolu 29(5.c) CDR.

L-AA hija rakkomandata tiżviluppa sezzjoni apposta fil-lista ta' kontroll tal-awditjar tas-sistema jew tiżviluppa lista ta' kontroll separata li għandha tiġi applikata lis-CA u li tkopri l-elementi kollha tal-kontijiet, kif deskritt fl-Artikolu 29(5) tas-CDR.

L-AA tista' tkopri b'awditjar wieħed tas-sistema tas-CA, il-kontijiet tad-diversi fondi u programmi operattivi taħt ir-responsabbiltà tagħha.

Meta xi elementi mill-elementi elenkati fl-Anness ta' din in-nota ta' gwida ma jistgħux jiġu ċċekkjati fil-mument tal-awditjar tas-sistema, l-AA għandha tkoprihom permezz tal-aħħar awditi addizzjonali kif spjegat fit-taqsimha 5.

⁶ Ara l-"Gwida dwar Metodoloġija Komuni għall-Valutazzjoni tas-Sistemi ta' Ġestjoni u Kontroll fl-Istati Membri" tal-Kummissjoni (EGESIF_14-0010).

⁷ L-ittestjar ta' kontroll għandu jitwettaq mill-AA abbażi tal-informazzjoni mdaħħla fis-sistemi kontabilistiċi tas-CA fil-mument tal-awditjar tas-sistema

Jekk l-awditjar tas-sistema mwettqa fuq il-livell tas-CA turi nuqqasijiet serji fis-sistema ta' ġestjoni u ta' kontroll (b'mod partikolari għar-rekwiżiti essenzjali li jkollhom x'jaqsmu mas-CA), tinhareġ opinjoni kwalifikata tal-awditjar għas-sena fiskali inkwistjoni. Tali opinjoni kwalifikata tkun tkopri mhux biss il-funzjonament tas-sistema ta' ġestjoni u ta' kontroll, iżda tista' twassal ukoll għal kwalifika fuq l-opinjoni tal-awditjar dwar jekk il-kontijiet jagħtux stampa vera u ġusta (kif stabbilit mill-Artikolu 29(5) CDR).

4. UŻU TAR-RIŻULTATI TAL-AWDITJAR TAL-OPERAZZJONIJIET GĦALL-AWDITJAR TA' KONTIJIET

L-awditi tal-operazzjonijiet diġà jistgħu jibdwu matul is-sena fiskali. Dan ifisser ukoll li l-kampjun ta' operazzjonijiet li jrid jiġi awditjat jista' jinqasam f'zewġ partijiet (jew aktar) matul is-sena fiskali, skont il-progress ta' ċertifikazzjoni ta' nfiq f'pagamenti interim, b'impatt limitat fuq id-daqs tal-kampjun. L-isforz tal-awditjar għalhekk jista' jinfirx b'mod aktar ibbilanċjat matul is-sena. Dan jippermetti li l-AA jlesti x-xogħol tagħhom fil-hin li jiżgura l-opinjoni annwali tal-awditjar f'konformità mat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 59(5) tar-Regolament Finanzjarju u l-Artikolu 127 (5)(a) CPR.

Għal kampjun ta' operazzjonijiet magħżula u biex toħroġ assigurazzjoni l-opinjoni tal-awditjar tagħha fuq il-kontijiet⁸, l-AA għandha tivverifika li:

- l-ammont totali ta' nfiq eliġibbli ddikjarat skont l-Artikolu 137(1)(a) tas-CPR jirrikonċilja man-nefqa (u l-kontribuzzjoni pubblika korrispondenti) inklużi fl-applikazzjoni finali għal applikazzjonijiet ta' hlas sottomessi lill-Kummissjoni għas-sena fiskali rilevanti.
- l-ammonti irregolari kollha skoperti fl-operazzjonijiet għall-kampjun ġew eskluż mill-kontijiet;

L-aħħar test għandu jiġi finalizzat skont l-aħħar verifiki tal-kontijiet, kif spjegat fit-taqsimha 5 hawn isfel.

Jekk applikabbli għall-operazzjonijiet fil-kampjun awditjat, l-AA tivverifika li l-ammonti ta' kontribuzzjonijiet tal-programm imħallsa għal strumenti finanzjarji u avvanzi tal-ġhajna mill-Istat imħallsa lill-benefiċjarji huma appoġġjati mill-informazzjoni disponibbli fil-livell tal-MA u tas-CA. L-għan ta' dawn il-verifiki jkun ukoll biex jikkonfermaw l-affidabbiltà tar-rekord għall-awditjar tas-sistema ta' fiskali.

Huwa rakkomandabbli li l-AA tiżviluppa taqsima ddedikata fl-awditjar tal-operazzjonijiet listi ta' verifika jew ta' kontroll separat biex tikkonferma l-funzjonament effettiv tas-sistema dwar l-elementi tal-kontijiet kif deskritt fl-Artikolu 29(5)

⁸ Dan huwa bla preġudizzju, ovvjament, għall-assigurazzjoni meħtieġa dwar il-legalità u r-regolarità tan-nefqa.

5. VERIFIKI ADDIZZJONALI FUQ L-ABBOZZ FINALI FIL-KONTIJET ĊERTIFIKATI

F'konformità mal-Artikolu 127(5)(a) CPR u l-Artikolu 59(5) tar-Regolament Finanzjarju, l-AA trid tipprovdi opinjoni dwar jekk il-kontijiet jagħtux dehra vera u ġusta, u jekk ix-xogħol ta' awditjar qiegħedx f'dubju l-asserzjonijiet li saru fid-dikjarazzjoni ta' ġestjoni dwar il-preżentazzjoni kif xieraq tal-kontijiet, il-kompletezza u l-preċiżjoni tagħhom.

Għal dan l-ghan, huwa mistenni li l-AA:

- tanalizza r-rizultati minn verifiki tas-sistemi mwettqa fuq is-CA u l-entitajiet intermedjarji (meta rilevanti) u ta' ġestjoni (meta rilevanti), partikolarment dwar kontrolli relatati mal-kontijiet, kif ġie spjegat fit-taqsim 3 aktar 'il fuq;
- meta tkun qed tivverifika l-kampjun ta' operazzjonijiet, eżamina r-rekords għall-awditjar u l-preċiżjoni tan-nefqa korrispondenti fil-kontijiet biex tivverifika l-affidabbiltà tas-sistemi fiskali, kif ġie spjegat fit-Taqsim 4 aktar 'il fuq;
- ladarba tkun irċeviet il-kontijiet (abbozz) mis-CA u skont il-livell ta' assigurazzjoni miksub mill-awditi tas-sistema (taqsim 3) u awditi tal-operazzjonijiet (taqsim 4):
 - L-AA għandha twettaq validazzjoni finali tas-sottostanti dejta rreġistrata (oġġetti minn inġiċ certifikat, irtirar, irkupri, ammonti li għandhom jiġu rkuprati u ammonti mhux irkuprabli). Rigward oġġetti minn inġiċ certifikat, l-AA ikkonfermaw il-korrettezza tal-ammonti inklużi fl-applikazzjonijiet ta' hlas interim imressqa matul is-sena fiskali permezz tal-awditjar ta' kampjun rappreżentattiv ta' operazzjonijiet. Konsegwentement, f'dan l-istadju, il-verifiki addizzjonali jistgħu jkunu limitati għall-verifika ta' korrezzjonijiet u aġġustamenti magħmula mill-CA wara s-sottomissjoni tal-applikazzjoni finali għal hlas interim u riflessi fl-appendiċi 8 tal-kontijiet.
 - F'dak li jikkonċerna punti oħra (irtirar, irkupri, li għandhom jiġu rkuprati u ammonti mhux irkuprabli), l-AA twettaq verifiki addizzjonali dwar registri individwali. Il-firxa ta' dawn il-verifiki għandhom jiġu determinati mill-awtorità tal-ħatra filwaqt li tqis ir-rizultati tal-awditi tas-sistema dwar is-CA u tal-awditi tal-operazzjonijiet. L-AAs huma rakkomandati jivverifikaw abbażi ta' kampjun, l-eżattezza tar-rekords irreġistrati fil-kontijiet li jkopru kull tip ta' registrazzjoni (ammonti rtirati u rkuprati, li għandhom jiġu rkuprati, u ammonti irrekuperabbli).
 - Jikkonfermaw li fl-appendiċi 8 tal-kontijiet li pprovdiet is-CA, hemm rikonċiljazzjoni bejn l-ammont totali tan-nefqa eligibbli mdaħħla fl-abbozz jammonta għall-ammont totali fis-sistemi kontabilistiċi tas-CA u n-nefqa (u l-kontribuzzjoni pubblika korrispondenti) inkluża fl-applikazzjonijiet għal hlas sottomessi lill-Kummissjoni għas-sena fiskali rilevanti;

Ma hemm ebda skadenza formali stabbilita fis-CPR biex is-CA tipprovdu kontijiet (l-abbozz) lill-AA. Madankollu, huwa rakkomandat li l-awtoritajiet nazzjonali jstabbilixxu, mill-bidu tal-perjodu ta' programmazzjoni, skadenzi interni għat-trażmissjoni tal-abbozz ta' kontijiet

lill-AA. L-AA għandu jkollha biżżejjed żmien għar-reviżjoni tagħha biex tohroġ opinjoni soda tal-awditjar sal-15 ta' Frar tas-sena N+1.

6. OPINJONI TAL-AWDITJAR DWAR IL-KONTIJET

Jekk ikun hemm xi differenzi bejn l-infiq iddikjarat fl-aħhar applikazzjoni għall-hlas interim u l-ammont iċċertifikat fl-abbozz ta' kontijiet minhabba tnaqqis magħmul mis-CA (ara t-taqsimha 1.4 tal- "Gwida dwar ammonti rtirati, irkuprati, li għandhom jiġu rkuprati u li ma jistgħux jiġu rkuprati"), l-AA tivvaluta l-adeqwatezza tal-ispedizzjonijiet ipprovduti billi twettaq proċeduri xierqa ta' awditjar: Dawn għandhom ikunu mfassla b'mod li jiksbu evidenza suffiċjenti adegwata għall-awditjar li l-avvenimenti li rriżultaw fi tnaqqis ġew identifikati u analizzati qabel ma tintbagħat l-opinjoni tal-awditjar u r-rapport annwali ta' kontroll imsemmija fil-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 127(5) CPR.

L-awtorità ta' verifika tiċċekkja li r-riżultati ta' kwalunkwe attività ta' verifika u kontroll kif definita fit-Taqsimha 2 hawn fuq huma riflessi b'mod adegwat fil-kontabilità, inkluż l-infiq taħt evalwazzjoni kontinwa tal-legalità u r-regolarità skont l-Artikolu 137(2) CPR. Din il-verifika dwar il-korrezzjoni effettiva ta' irregolaritajiet misjuba minn xogħol ta' verifika (permezz ta' irtirar jew irkupru minn applikazzjoni ta' hlas interim matul is-sena fiskali jew tnaqqis fil-kontijiet) se tkun partikolarment utli għall-kalkolu tal-AA tar-rata ta' żball residwu, li għandha tiġi pprovduta fir-rapport annwali ta' kontroll.

Ir-riżultati tal-ħidma tal-awditjar imwettaq mill-AA fuq l-abbozz ta' kontijiet, ladarba tiġi kkomunikata lis-CA, se tippermetti lill-AA tkompli taġġusta l-kontijiet tagħha jekk ikun hemm bżonn, qabel iċ-ċertifikazzjoni lill-Kummissjoni. Huwa rrakkomandat li dan jinkludi l-aġġustamenti kollha inklużi dawk mhux materjali identifikati mill-AA matul il-verifiki tagħha, sabiex sussegwentement tiżgura proċess veloċi ta' aċċettazzjoni tal-kontijiet mill-Kummissjoni.

Għall-iskopijiet tal-opinjoni tal-verifika tal-kontijiet tagħha, l-AA tanalizza l-impatt materjali ta' aġġustamenti li saru fil-kontijiet li tqiesu bhala livell ta' materjalità ta' 2% tal-ammonti mnizzla fl-abbozz tal-kontijiet ipprezentati lill-AA. Jekk l-AA taqbel mal-aġġustamenti magħmula għall-abbozz ta' kontijiet mis-CA, l-opinjoni tal-awditjar tista' tkun mhux kwalifikata dwar il-kontijiet, u dan ifisser li l-AA għandha assigurazzjoni raġonevoli li l-kontijiet huma kompluti, preċiżi u veri. Fejn elementi inezatti jew inkompleti nstabu fil-kontijiet iżda huma kkunsidrati immaterjali mill-AA u jibqgħu ma jiġux korretti fil-kontijiet, l-informazzjoni dwar dawk l-elementi għandha tiġi żvelata fir-rapport ta' kontroll annwali u fl-opinjoni tal-awditjar bhala enfasi dwar kwestjoni.

Huwa rrakkomandat li l-AA tiddokumenta kif xieraq il-fażijiet kollha tal-awditi tal-kontijiet sabiex ikun żgurat li jinżamm rekord adegwat tal-awditjar, u jitqiesu d-dispożizzjonijiet dwar id-disponibilità tad-dokumenti stabbiliti fl-Artikolu 140 tas-CPR

Eżempju tal-proċeduri tal-ittejtjar ta' kontroll għandu jitwettaq mill-AA abbażi tal-informazzjoni mdaħħla fis-sistemi kontabilistiċi tas-CA fil-mument tal-awditjar tas-sistema

l-ittejtjar tal-kontroll ta' proċeduri tas-CA jista' jinvolvi mill-inqas l-istadji li ġejjin, li jkopru, pereżempju, l-akbar assi prijoritarju tal-programm operattiv⁹:

- i. Rigward l-appendiċi 1 (kolonni A u B) tal-kontijiet:
 - ivverifika li dan fih l-istess ammont ta' nfiq iddikjarat fl-aħħar applikazzjoni għall-ħlas interim (kolonni B u C, rispettivament);
 - iċċekkja jekk in-nefqa ddikjarata fl-aħħar applikazzjoni għal ħlas interim għas-sena fiskali inkwistjoni tikkorrispondi man-nefqa ddikjarata fl-applikazzjonijiet għal ħlasijiet interim għal dik is-sena, kif ukoll nefqa għal eventwali u bit-tnaqqis tal-ammonti rtirati u rkuprati matul is-sena fiskali u fir-rigward ta' dik is-sena fiskali (kif għandu jidher fl-appendiċi 2 tal-kontijiet) u/jew aġġustamenti oħra li jkunu saru mis-CA;
 - abbażi tal-informazzjoni disponibbli fuq il-livell tal-MA:
 - ivverifika li n-nefqa ddikjarata fi (tnejn jew tliet) applikazzjonijiet għal ħlasijiet interim bl-akbar ammonti ta' nefqa ddikjarata tikkorrispondi man-nefqa mgarrba mill-benefiċjarji u mhallsa f'operazzjonijiet implimentattivi;
 - għal kampjun ta' tranżazzjonijiet (eż. 30 talba għal ħlas imressqa mill-benefiċjarji li l-MA), ivverifika t-tifsira tar-rendikont tal-entrati jekk in-nefqa mgarrba mill-benefiċjarji u mhallsa fl-operazzjonijiet ta' implimentazzjoni għet inkluża fl-applikazzjonijiet ta' ħlas interim ikkunsidrat fil-kontijiet fil-periklu; Dan it-test jista' jiġi kkombinat mal-ħidma tal-awditjar imwettqa permezz ta' verifiki ta' operazzjonijiet;
- ii. rigward l-appendiċi 2 u 4 tal-kontijiet:
 - ivverifika li dawn l-appendiċi fihom (mill-inqas) l-ammonti rtirati (biss f'appendiċi 2) u rkuprati matul is-sena fiskali u hemm qasma adegwata minn sena fiskali u li tali irtirar u rkupri huma bbażati fuq deċiżjoni ta' rettifika, meħuda mill-Istat Membru fil-livell xieraq (jiġifieri l-MA jew is-CA);
 - l-ammonti kkoreġuti bħala riżultat ta' awditi ta' operazzjonijiet (muriġa fi tmiem l-appendiċi 2) jikkorrispondu mal-irregolaritajiet misjuba mill-awtorità tal-awditjar;

⁹ Dawn jistgħu ikunu l-assi prijoritarju man-nefqa ddikjarata 'l fuq minn ċertu limitu, li jrid jiġi definit mill-AA abbażi tal-ġudizzju professjonali tagħha. Fil-każ ta' programm ta' finanzjament minn diversi sorsi, l-assi prijoritarju magħżul għandu jkopri l-fondi kollha kkonċernati.

- iii. Fir-rigward tal-appendiċi 3 tal-kontijiet:
- ivverifika li dan jinkludi biss l-ammonti li jridu jiġu rkuprati b'rabta man-nefqa ddikjarata għas-sena/snin fiskali preċedenti¹⁰ u li dawn l-irkupri huma bbażati fuq deċiżjoni ta' rettifika, meħuda mill-Istat Membru fil-livell xieraq (jiġifieri l-MA jew is-CA);
- iv. ivverifika li l-appendiċi 5 fiha biss ammonti li ma jistgħux jiġu rkuprati b'rabta man-nefqa ddikjarata għas-sena fiskali preċedenti; Dawn l-ammonti għandhom jiġu appoġġjati permezz ta' deċiżjoni motivata li tiġġustifika n-nuqqas ta' possibbiltà ta' rkupru tal-irregolaritajiet inkwistjoni, meħuda mill-Istat Membru fil-livell xieraq (b'mod ġenerali, l-MA); verifika addizzjonali tal-konsistenza tista' jsir ukoll f'dan ir-rigward, inkluż iċċekkjar ta' appendiċi 5 kontra d-data dwar ammonti li ma jistgħux jiġu rkuprati rreġistrati fis-sistema tal-IT;
- v. ivverifika r-rendikont tal-awditjar billi tqabbel l-appendiċi 6 mal-ammonti ta' kontribuzzjonijiet tal-programm imħallsa lill-istrumenti finanzjarji kumulattivi mill-bidu tal-programm; dan it-test ta' konsistenza għandu jsir abbażi tad-dejta pprovduta mill-MA/IB rilevanti (jew disponibbli fis-sistemi tal-IT tagħhom);
- vi. ivverifika r-rendikont tal-entrati billi tqabbel l-appendiċi 7 mal-pagamenti bil-quddiem imħallsin fil-kuntest ta' għajjnuna mill-Istat (kumulattiv mill-bidu tal-programm) kif irreġistrati fis-sistema tal-MA/IB (u, fejn fattibbli, dejta oħra mis-sistema tal-IT nazzjonali dwar l-għajjnuna mill-Istat);
- vii. rigward l-appendiċi 8 tal-kontijiet:
- ivverifika jekk l-infiq fil-kolonna C u D, huwiex appoġġjat mill-infiq iddikjarat fl-aħħar applikazzjoni għall-ħlas interim, mingħajr il-korrezzjonijiet/aġġustamenti applikati wara mis-CA;
 - ivvaluta l-ispjegazzjonijiet mogħtija fil-kolonna G għal kull prijorità kontra l-informazzjoni muriġa fl-ACR u fis-sommarju annwali fir-rigward ta' korrezzjonijiet finanzjarji applikati wara l-31 ta' Lulju tas-sena finanzjarja preċedenti u riflessi fil-kontijiet bħala segwitu għar-rizultati tal-awditi tas-sistema u/jew tal-awditjar fuq l-operazzjonijiet u l-verifiki tal-ġestjoni mwettqa qabel is-sottomissjoni tal-kontijiet.

¹⁰ L-appendiċi 3 ma għandux jinkludi ammonti li għandhom jiġu rkuprati b'rabta man-nefqa ddikjarata fis-sena fiskali inkwistjoni.